

ζωνάρι

ζωνάρι κ. **ζουνάρι, το**, ουσ. [<μσν. ζωνάριν <μτγν. ζωνάριον, υποκορ. του ουσ. ζώνη], το ζωνάρι. (Ακολουθούν 13 φρ.)·

- ανοίγω κι άλλη τρύπα στο ζωνάρι (μου), ελαττώνω περισσότερο τις βιοτικές μου ανάγκες, οι οποίες ήδη βρίσκονται σε πολύ χαμηλό επίπεδο λόγω έλλειψης οικονομικών μέσων: «οι εργαζόμενοι λόγω σφιχτής εισοδηματικής πολιτικής της κυβέρνησης, πρέπει ν' ανοίξουν κι άλλη τρύπα στο ζωνάρι τους». Από την εικόνα του ατόμου, που, ενώ έχει ήδη σφιγμένο το ζωνάρι του λόγω έλλειψης οικονομικών μέσων, υποχρεώνεται να ανοίξει και άλλη τρύπα σε αυτό για να το σφίξει περισσότερο λόγω περαιτέρω επιδείνωσης των οικονομικών του μέσων·

- απλώνει το ζωνάρι του για καβγά, βλ. φρ. κρεμάει το ζωνάρι του για καβγά·

- έχει λυμένο το ζωνάρι του για καβγά, βλ. φρ. κρεμάει το ζωνάρι του για καβγά. (Λαϊκό τραγούδι: στη γειτονιά με είχανε το πρώτο παλικάρι και πάντα λυμένο για καβγά είχα το ζωνάρι)·

- κρεμάει το ζωνάρι του για καβγά, είναι πολύ οξύθυμος, επιδιώκει να βρει αφορμή για να καβγαδίσει, τσακώνεται για το παραμικρό: «μην κάνεις αστεία μαζί του, γιατί κρεμάει το ζωνάρι του για καβγά». (Λαϊκό τραγούδι: έχω λεβέντη και φόρτσα μπελαλή, που το ζουνάρι του για καβγά κρεμάει κι από τα κείνονε θα φας το μπουγιουρντί). Από την παλιά συνήθεια των νταήδων να αφήνουν το ζωνάρι τους (που ήταν λουρίδα από ύφασμα τυλιγμένο δυο και τρεις φορές γύρω από τη μέση τους) να κρέμεται, μήπως και το πατήσει κάποιος κι έτσι βρουν αφορμή να κάνουν καβγά·

- λύνει το ζωνάρι του για καβγά, βλ. φρ. κρεμάει το ζωνάρι του για καβγά·

- σέρνει το ζωνάρι του για καβγά, βλ. φρ. κρεμάει το ζωνάρι του για καβγά·

- σφίγγω το ζωνάρι (μου), ελαττώνω στο ελάχιστο τις βιοτικές μου ανάγκες λόγω έλλειψης οικονομικών μέσων: «η κυβέρνηση ανακοίνωσε πως πρέπει να σφίξουμε το ζωνάρι». Από την εικόνα του ατόμου που, καθώς δεν έχει χρήματα να αγοράσει τα απαραίτητα τρόφιμα, αδυνατίζει και σφίγγει το ζωνάρι του για να μην του πέσει το παντελόνι του·

- τις άρπαξε με το ζωνάρι, έφαγε ξύλο, ιδίως από τον πατέρα του: «όταν η μητέρα εξιστόρησε στον πατέρα τις αταξίες του γιους τους, τις άρπαξε με το ζωνάρι». Από το ότι, παλιότερα, ο πατέρας τιμωρούσε τα παιδιά του με ξυλοδαρμό για τις διάφορες αταξίες τους χρησιμοποιώντας τη ζώνη του παντελονιού του. Συνών. τις άρπαξε με τη βέργα / τις άρπαξε με τη βίτσα / τις άρπαξε με την παντόφλα / τις άρπαξε με τη ζωστήρα / τις άρπαξε με το λουρί·

- τις έφαγε με το ζωνάρι, βλ. φρ. τις άρπαξε με το ζωνάρι·

- το ζωνάρι τ' ουρανού, βλ. συνηθέστ. το ζωνάρι της Παναγιάς·

- το ζωνάρι της καλογριάς, ο Γαλαξίας, όπως είναι ορατός από τη Γη: «τα καλοκαιριάτικα βράδια αγναντεύουμε στον έναστρο ουρανό το ζωνάρι της καλογριάς»·

- το ζωνάρι της κυράς, βλ. φρ. το ζωνάρι της Παναγιάς·

- το ζωνάρι της Παναγιάς, το ουράνιο τόξο: «μόλις σταμάτησε η βροχή και βγήκε ο ήλιος, ψηλά στον ουρανό σχηματίστηκε πολύχρωμο το ζωνάρι της Παναγιάς»·